

Hægðaleki - meðferð með Solesta

Meðferð með Solesta er aðferð til að meðhöndla hægðaleka sem er algengt vandamál. Meðferðin felst í að náttúrulegu hlaupkenndu efni (Solesta) er sprautað á fjórum stöðum undir slímhúð fyrir innan endaparmsopið. Þannig þenst vefurinn út og hætta á hægðaleka minnkar. Aðgerðin er gerð í svæfingu.

Það geta liðið 3-6 mánuðir þar til árangur kemur að fullu fram. Ef meðferð hefur ekki borið árangur getur þurft að endurtaka hana. Þar sem meðferð með Solesta er ný aðferð við hægðaleka er ekki enn ljóst hversu lengi meðferðin endist en hún ætti að duga í að minnsta kosti eitt ár. Mögulegar aukaverkanir meðferðarinnar eru blæðing og syking í endaparmi. Útskrift er áætluð 3-4 klukkustundum eftir aðgerð.

Fylgd heim

Gera þarf ráð fyrir að fá fylgd heim, því ekki má aka bíl fyrr en daginn eftir svæfingu. Eins er ráðlegt að hafa einhvern hjá sér fyrstu nóttina til öryggis. Hægt er að óska eftir dvöl á sjúkrahóteli ef þörf er á.

Náttúru- og fæðubótarefni

Ráðlagt er að hætta notkun allra náttúru- og fæðubótarefna tveimur vikum fyrir aðgerð þar sem þau geta aukið hættu á blæðingu í aðgerð og haft áhrif á verkun lyfja sem notuð eru við svæfingu. Óhætt er að taka áfram inn fjölvítamín og steinefni.

Tóbaksnotkun og rafrettur

Reykingar, nef- og munntóbaksnotkun og nikótín í rafrettum hafa áhrif á bata eftir skurðaðgerð og geta seinkað því að sár grói og aukið hættu á fylgikvillum aðgerðar. Því er mikilvægt að hætta tóbaksnotkun fyrir aðgerð og vera tóbakslaus í að lágmarki tvær vikur eftir aðgerð. Þeir sem nota tóbak eru hvattir til að hætta og geta fengið aðstoð hjúkrunarfræðings og eftirfylgni í 12 mánuði hjá: „Ráðgjöf í reykbindindi“. Starfsmaður spítalans hefur þá samband við ráðgjafarþjónustuna en eins má hringja í gjaldfrjálsa símanúmerið 800 6030. Einnig er bent á www.reyklaus.is.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingahjúkrunarfræðingur hringir í sjúkling nokkrum dögum fyrir aðgerð til að fara yfir heilsufar með tilliti til svæfingar og veita tækifæri til spurninga. Ef eitthvað er óljóst eða nánari rannsókna er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina.

Gott er að hafa lyfjalista við hendina, þar sem upplýsingar verða veittar í símtalinu um hvaða lyf má taka og hvaða lyf á ekki að taka fyrir aðgerðina, þar sem óæskilegt er að taka sum lyf fyrir svæfingu. Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- Fyrri reynslu af svæfingum
- Ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- Hæð og þyngd
- Áfengisneyslu og reykingar
- Gervitennur og tannbrýr
- Heilsufar og sjúkdóma
- Lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúruylfja og fæðubótarefna

Kvöldið fyrir aðgerð

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólki líður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefnis kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu 6 klst. fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til 2 klst. eru í komu á spítalann. Tær drykkur er t.d. vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu 2 klst. fyrir komu á spítalann.

Annar undirbúningur

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér þægileg föt, innískó og afþreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hljóðlausu hringingu.

Hægðalyf

Nota þarf hægðalosandi lyf (Klyx) kvöldið fyrir aðgerðina samkvæmt leiðbeiningum á fylgiseðli. Ef frekari upplýsinga eða aðstoðar er þörf má hafa samband við dagdeild 13D.

Aðgerðardagur

Sturta

Nauðsynlegt er að fara í sturtu áður en komið er á spítalann. Klæðast þarf hreinum fötum eftir sturtuna og ekki má nota svitalyktareyði, krem, andlitsfarða, ilmefni, naglalakk eða skartgrip.

Mæting er á dagdeild 13D Landspítala Hringbraut, 3. hæð á umsömdum tíma að morgni aðgerðardags. Hafa þarf með öll lyf sem tekin eru daglega. Ekki má taka inn eigin lyf nema í samráði við lækni eða hjúkrunarfræðing.

Fyrir aðgerðina þarf að vera búíð að undirrita samþykki fyrir aðgerð og svæfingu. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Til að tryggja öryggi er endurtekið spurt um mikilvæg atriði svo sem nafn, kennitölu, ofnæmi, föstu og tegund aðgerðar. Fyrir aðgerðina eru gefin verkjalyf í töfluformi sem verka í og eftir aðgerð. Þegar komið er á skurðstofu fer fram frekari undirbúningur. Aðgerðin tekur 10-15 mínútur.

Eftir aðgerð

Eftir aðgerð fer sjúklingur á vöknunardeild og síðan aftur á dagdeild. Ef verkir eða ógleði koma fram er mikilvægt að láta vita svo hægt sé að bregðast við því. Eðlilegt er að finna fyrir þreytu og sljóleika fyrst um sinn. Hálssærindi geta komið eftir svæfinguna, en þau hverfa yfirleitt á 1-2 dögum. Boðið er upp á léttu máltíð fyrir heimferð.

Þvaglát

Eftir svæfingu getur komið fram tregða við þvaglát og því er mikilvægt að reyna að pissa fljótlega eftir komu á deild. Láta þarf vita ef ekki gengur að pissa eða lítið kemur af þvagi.

Fyrir útskrift þarf að vera búíð að fá:

- Útskriftarfræðslu
- Endurkomutíma hjá skurðlækni

Útskriftarfræðsla

Verkir

Fyrstu dagana eftir meðferð má búast við að finna fyrir óþægindum og kláða á þeim stöðum sem efninu var sprautað inn. Ef verkir eru viðvarandi er æskilegt að taka verkjalyf reglulega yfir daginn, samkvæmt leiðbeiningum. Smám saman er síðan dregið úr töku lyfjanna með því að minnka skammta eða taka lyfin sjaldnar.

Hægðir

Eðlilegt er að lítilsháttar blæðing sé frá endaparmi fyrstu dagana og að blóð sjáist í hægðum. Mikilvægt er að halda hægðum mjúkum til að koma í veg fyrir hægðatregðu og forðast að rembast meðan skurðsvæðið er að gróa. Mælt er með að drekka vel og borða trefjaríka fæðu svo sem ávexti, grænmeti og gróft brauð. Ef það dugar ekki er gott að drekka glas af sveskjusafa einu sinni til tvisvar á dag. Drekka þarf að minnsta kosti 1,5 lítra af vökva á dag og taka hægðalyf samkvæmt fyrirmælum læknis. Ekki má setja neitt í endaparm fyrstu vikuna eftir aðgerð svo sem hitamæli, hægðalyf eða önnur lyf.

Þvaglát

Ekki ættu að verða breytingar á þvaglátum við aðgerðina.

Hreyfing

Fyrsta sólarhringinn eftir aðgerð má ekki fara í heitt bað og forðast þarf áreynslu þann tíma.

Kynlíf

Algengt er að konur finni fyrir óþægindum við kynlíf fyrst eftir aðgerðina.

Vinna

Æskilegt er að taka frí frá vinnu í 1-2 daga eftir aðgerð, en það fer eftir eðli starfs og líðan. Hægt er að fá veikindavottorð í endurkomutíma.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir aðgerð á dagdeild. Verð er samkvæmt gjaldskrá sem birt er á heimasíðu Landspítala.

Hafa þarf samband við dagdeild 13D ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu tvær vikurnar eftir aðgerð:

- Verkir minnka ekki við verkjalyf
- Sýkingareinkenni: Hiti, bólga, aukinn kláði við endaparm eða gróftur
- Mikil blæðing frá endaparmi eða blóðugur niðurgangur
- Aukin erting á skurðsvæði
- Skyndileg hægðapörf eða tilfinning um að geta ekki tæmt endaparminn
- Sár eða stingandi verkur við hægðalosun
- Hiti er hærri en 38,5°C
- Erfiðleikar við þvaglát

Í bráðatilvikum er ráðlagt að leita á bráðamóttöku.

Nánari upplýsingar

Myndband á enskri vefsíðu lýsir meðferðinni nánar: <https://www.mysolesta.com/bowel-incontinence-solesta>.

Símanúmer

Dagdeild 13D er opin virka daga frá klukkan 07:00 til 21:00

543 7480

Skiptiborð Landspítala er opið allan sólarhringinn

543 1000

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja á deildina ef spurningar vakna.